

Патријарх Порфирије: Кренимо путем цариника, путем смиреноумља, а не путем гордости, путем фарисеја

Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије предстојао је 13. фебруара 2022. године, у Недељу о митару и фарисеју, литургијским сабрањем у храму Покрова Пресвете Богородице и Београду (фотогалерија).

Саслуживали су протојереји-ставрофори Јовица Вићентијевић, Слободан Аксентић, Милутин Чекетић и Јован Милановић, јереји Гаврило Рајић, Ненад Продић и Михајло Рапајић, као и ђакони Драган Радић, Радомир Врућинић, Немања Калем и Павле Матулић.

Светој Литургији присуствовали су и председник ГО Звездара г. Владан Јеремић и директор ЈКП Градска чистоћа г. Марко Попадић уз многобројни верни народ.

Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије је беседио на тему прочитаног Јеванђеља:

-У име Оца и Сина и Светога Духа! Браћо и сестре, изузетну радост данас осећам што је у овом дивном храму Бог хтео да се саберемо и да данас служимо овде свету Литургију. Сигуран сам да ће бити још много прилика да се срећемо и да се заједно молимо Богу и овде као и на другим местима и у другим храмовима широм престоног града Београда. Ми смо чули данас из Јеванђеља по Луки један одломак који је свима нама добро познат – причу о

митару и фарисеју. Ова прича, уз остале које се читају у недељама које претходе Великом посту, уводе нас у смисао Великог поста и са друге стране нам показују шта треба интензивније да чинимо како бисмо могли да пут поста духовно пребродимо, да идемо у сусрет са Богом, али да истовремено упознајемо себе.

Дакле, имамо једну причу где су двојица људи дошли на молитву, а они су представници два потпуно супротна и другачија света, два потпуно супротна односа према Богу и односа међу људима. Са једне стране имамо фарисеја који је припадао вишим духовним круговима. Подразумевало се да су фарисеји она група људи која држи послове, која чини милосрђа, која даје десетак од свога имања сиромашнима и једном речју испуњава у потпуности закон Божји. Са друге стране, митар или цариник је сматран јавним грешником зато што је вршећи своју дужност сабирања пореза за цара истовремено отимао од народа за себе. И ево, у овој слици видимо фарисеја који, како рекосмо, испуњава закон али истовремено је испуњен и собом. Горд и самољубив улази сигурно у храм, стаје пред олтар и хвали себе пред Богом. Подвлачи и подцртава шта је то све он добро учинио и заправо очекује потврду и награду од Бога. Он је испуњен гордошћу, а цариник је потпуно свестан свога стања и не усуђује се да оде даље од уласка у храм, гледа у земљу, у под, не усуђује се да дигне своје очи к небу и само изговара речи: Милостив буди, Господе, мени грешноме. Ова прича, коју изговара сам Господ и Спаситељ наш Исус Христос, завршава се Његовим речима да је фарисеј отишао неоправдан, а да је цариник био оправдан.

Браћо и сестре, у молитви пред Господом свако пројављује и показује своје реално стање. Важно је да испуњавамо закон Божји. Без испуњавања закона Божјег, без испуњавања заповести Христових, ми напосто напуштамо и издајемо Јеванђеље, издајемо систем вредности који утврђује наше постојање и који треба да буде светлост свету. Систем вредности или заповести јеванђељске не подразумевају само спољашње испуњавање закона, спољашње држање заповести које не треба да служи томе да промовишемо себе, да се преуносимо над другима и да сматрамо да смо бољи од других, него треба да буде утемељено на смирењу, на скромности, на свести о себи коју можемо задобити онда када скрушено искрено стојимо пред лицем Божјим и када упућујемо скромну молитву Њему управо онако како су бројни светитељи чинили. Није довољно да само испуњавамо заповести Божје, него је важно да исто тако будемо свесни да не постоји ништа што можемо учинити толико велико а да можемо да задивимо Бога, а да можемо рећи заслужили смо спасење, заслужили смо милост и благодат Божју. Благодат

Божја, дар који добијамо од Бога, јесте увек израз Његове љубави и зато свест о томе да нас Бог воли а да смо увек слабаши и недостојни ма колико имали узлета у испуњавању Божјег закона, свест о томе да је све у Богу и од Бога, да све бива Његовом љубављу, Његовом благодаћу, силом Његовом која је у нама, свест о томе да смо слабаши јесте смирење, смиреноумље. То је оно чиме су живели светитељи Божји и то је оно на шта смо ми позвани. То нас чини снажнима да се у сваком нашем узлету и успеху не преузносо, да не будемо горди, да не будемо одвојени од других, него да увек и у свему будемо у заједници са Богом и са другима. У исто време то нас чини да осећамо снагу и онда када падамо и када смо немоћни, када мрак и тама опхрвају наш ум и наше срце, када имамо утисак да споља посматрано нема излаза. Свест о томе, дакле, да је све у Богу и да је Он свемогућ, даје нам снагу да носимо у свакој ситуацији и у свим околностима свој крст. Гордост и самоувереност нас одвајају од других, чине нас усамљеницима. Имамо осећај да припадамо елити, а смирење јесте пут ка Богу и пут ка сваком човеку. Смирење изграђује Цркву. Врлински живот свакога од нас јесте утемељен на том смирењу и чини нас да смо снажни, чини нас да смо једно у љубави и у молитви, у заједници која се остварује овде у храму Божјем на светој Литургији. Ко год се преузноси понизиће се, а ко се понизи као смирен биће узвишен. Бог ће га узвисити у љубави.

Зато је важно, браћо и сестре, да се сећамо, на пример, речи Светог Силуана Атонског: Држи свој ум у аду и не очајавај. Зато што је живео у подвигу и изгарао у одрицању од себе и од своје воље, али ниоткуда није имао одговор, није добијао знак да га Бог чује, онда је рекао: Господе, зашто си неумољив? Имао је утисак да је заслужио да му се Бог јави, да потврди његов подвиг. Бог заправо боље од нас зна кад и на који начин било коме од нас треба да се јави. Јавља се тамо где је смирено срце, где постоји свест када смо у молитви и када растемо у подвигу. Што више растемо у подвигу све смо заправо утемељеники и утврђеники у осећању да смо слаби и недостојни, јер приближавајући се Богу препознајемо и видимо сваки свој безизлаз, сваку своју таму и своју немоћ, видимо да ми сами од себе не можемо учинити ниједан корак.

Нека би Господ дао да стално узрастамо у подвигу, да узрастамо у смирењу свесни својих немоћи, да будемо они који чувши ову реч Христову иду путем цариника, путем смиреноумља, а не путем гордости, путем фарисеја, путем лицемерја, путем који подразумева да хоћемо да нас људи преузносе и хвале. Нека би Господ заиста дао смирење свакоме од нас, а Њему Једноме у Тројици нека је слава у векове векова. Амин.

На крају свете Литургије Патријарх српски г. Порфирије је вернима упутио очинску поуку:

-Желео бих нарочито да нагласим да родитељи своју децу везују за храм Божји, за Цркву Христову, зато што не постоји већи дар који им могу пружити. Сви знамо у каквом времену живимо, у времену самозаљубљености, нарцисоидности, себичности, у времену егоизма. Свему томе нас уче нове и нове теорије које ничу као печурке после кише, које инсистирају непрестано на појединачним правима, на појединачним слободама, што је, наравно, све вредно пажње и неопходно и што има свој смисао, али све то заједно без изграђивања заједнице, без осећања за другога, без свести о томе да нисмо сами себи довољни, тј. без спознаје да нам је други неопходан, без свега тога све ово прво не вреди. То прво треба са служи осећању заједнице јединства. Томе учи свето Јеванђеље и то је заповест Божја: да сви једно буду. Дакле, не постоји појединачан усамљени човек одвојен од других, већ сви да једно буду. Зато је важно да своју децу васпитавате и учите Речи Божјој не због тога што неко жели да што више следбеника има у Цркви, него због тога што је Црква потребна сваком од нас. Када се хранимо са извора бистре воде Јеванђеља, млеком Божјим, онда како год било касније у животу имаћемо чврст компас и довољно снаге да пролазимо кроз сва искушења. Без изграђивања заједнице, без осећања за другога, без свести о томе да нисмо сами себи довољни, тј. без спознаје да нам је други неопходан, без свега тога све ово прво не вреди. То прво треба да служи осећању заједнице јединства. Томе учи свето Јеванђеље и то је заповест Божја: да сви једно буду. Нека вас све Господ благослови и да вам да добро духовно али и телесно здравље. Живели на много година.

